

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neprankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta 12—
za tri mesece 6—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5-20
za pol leta 2-60

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti“ za Primorsko

„V edinosti je moč!“

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone.
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 v.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 v.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5—
vsaka nadaljnja vrsta 2—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerlatni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo uredništvu lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.
Uprava in inšerlatni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 641.652.

Nota izročena. - Odgovor zahtevan do jutri ob 6 zvečer

Avstrija zahteva, da kralj Peter z dnevnim poveljem na armado obsodi velikosrbsko propagando in njene strašne posledice. Dalje, da se zatro vse protiaustrijske publikacije, razpuste „Narodna obrana“ in velikosrbska društva, odpuste kompromitirani oficirji in uradniki, potem sodelovanje avstrijskih oblasti pri zatiranju protiaustrijskega gibanja, strogo preiskavo in aretacijo posrednih sokrivcev. - Rezultati preiskave v Sarajevu. - Komplot skovan v Beogradu.

Pogled na pozorišče katastrofalne eksplozije v Makučevi delavnici v Gorici.

DUNAJ 23. (Izv.) Danes dopoldne je bila izročena v Beogradu avstrijska nota. Dunajski politični krogi pričakujejo že ves večer z velikansko napetostjo in mrzlično nervoznostjo obvestilo o vsebini te note. Po mestu se razširja silno pesimistične vesti. Pripoveduje se, da je vsebina avstrijske note jako dalekosežna in da bo razrešitev avstrijsko-srbske krize jako težavna, ker vsebuje baje note take zahteve, v katere bi Srbija silno težko privolila. Razvoj dogodkov bližnjih dni je zavil v meglo. Kako se razvije položaj, je povsem nejasno. V vseh evropskih prestolnicah se danes jako resno razpravlja o nastalem mednarodnem položaju in na čelu posmistov in svarilcev stoji tudi danes Anglija s svojimi časopisi, ki se pečajo z avstrijsko-srbskim konfliktom na jako značilen način.

»Times« nasvetujejo še v zadnji uri, naj bo sedanji Poincarjev sestanek s carjem resen opomin vsem velikim vojaškim strankam v vseh evropskih državah. Petrogradski sestanek da je pravi odgovor na idejo, da je avstrijsko-srbska kontrola je zadeva, ki se tiče samo teh dveh držav. Toda lokaliziranje eventualne vojne med Avstrijo in Srbijo da je skoro izključeno.

»Daily Mail« piše, da se nahaja v trenutku Rusija v takem položaju in tako nesigurnih notranjih razmerah, da bi ji eventualna vojna v znamenju vseslovanstva le dobrodošla, ker bi se tako izognila notranje-politični krizi.

»Daily Graphic« izjavljajo, da Rusija nikakor ne bo gledala mirno razvoja kritičnega položaja med Avstrijo in Srbijo.

»Morning Post« se izraža silno skeptično o avstrijskih zahtevah napram Srbiji in izraža tudi bojazen, da bo imel avstrijsko-srbski konflikt jako dalekosežne posledice.

PETROGRAD 23. (Izv.) Ruska diplomacija pričakuje, da avstrijska nota srbski vladi ne bo imela agresivnih tendenc proti samostojnosti Srbije. Upa pa tudi, da bo Srbija ugodila vsem upravičenim avstrijskim zahtevam. V istem smislu se je izrazil tudi tukajšnji srbski poslanik, dr. Spalajković.

Vsebinska demarše.

DUNAJ 23. (Kor.) Avstrijski poslanik je izročil danes ob 6 zvečer kraljevski srbski vladi sledečo noto:

Dne 31. marca 1909 je podal kraljevsko srbski poslanik na dunajskem dvoru v imenu svoje vlade sledečo izjavo: Srbija pripozna, da ni bila z v Bosni ustvarjenim dejanskim stanom v svojih pravicah nič prizadeta in da se bo temu odgovorno prilagodila sklepom, ki jih bodo ukrenile sile z ozirom na člen 25 berlinske pogodbe. Ko sledi Srbija nasvetom veselih, se obenem zavezuje, da odloži svoje protestno in odporno zadržanje, katero je zavzemala glede aneksije od preteklega oktobra in se zavezuje dalje tudi, da spremeni smer svoje sedanje politike napram Avstro-Ogrski in hoče živeti z njo v zaprjetosti v sosedu prijaznih odnosih.

Zgodovina zadnjih let pa in posebno žalostni dogodki dne 28. junija so dokazali v Srbiji obstoj subverzivnega gibanja, ki ima namen, da odloči od Avstro-Ogrske monarhije gotove dele njenega ozemlja. To gibanje, ki se je pojavilo pred očmi srbske vlade, se je izražalo pozneje onstran ozemlja kraljevine z akti terorizma, s celo vrsto atentatov in umorov. Kraljeva srbska vlada ni samo daleč opustila izvršitve formalnih obvez izjave z dne 31. marca 1909, marveč ni tudi prav nič storila, da bi zadušila to gibanje. Trpela je hudodelsko početje različnih protimonarhijskih naperjenih društev in zvez, razbrzdano pisanje listov, povečevanje povzročiteljev atentatov, udeležbo častnikov in uradnikov pri subverzivnem gibanju, trpela je nezdravo propagando pri javnem poduku in trpela je končno vse manifestacije, ki so lahko zapeljivale srbski narod k sovražstvu proti monarhiji in k raničevanju njenih naprav. Ta strpljivost, ki jo je zakrivila kraljevska srbska vlada, je trajala še v onem momentu, v katerem so pokazali dogodki 28. junija celemu svetu strašne posledice take strpljivosti. Iz izpovedi in iz priznanj hudodelskih povzročiteljev atentata dne 28. junija je razvidno, da je bil zamišljen umor v Sarajevu in Beogradu, da so dobili morilci orožje in

bombe, s katerimi so bili oboroženi od srbskih častnikov in uradnikov, ki pripadajo »Narodni Obrani« in da se je izvršil prevoz hudodelcev in njihovega orožja v Bosno od vodilnih srbskih obmejnih organov. Navedeni uspehi preiskave ne puste c. in kr. vladi, da bi še nadalje ostala na stališču prizanesljivosti, katero stališče je zavzemala do sedaj skozi leta napram temu početju, ki je imelo središče v Beogradu in ki se prenašalo na ozemlje monarhije. Ti uspehi nalagajo tem več c. in kr. vladi dolžnost, da napravi konec početju, ki tvori stalno ogroženje miru v monarhiji.

Da doseže ta svoj namen, je c. in kr. vlada prisiljena, da zahteva od srbske vlade oficijelno zagotovilo, da obsoja proti Avstro-Ogrski naperjeno propagando, to se pravi, vsa stremjenja, ki imajo končni namen, odtrgati od monarhije ozemlja, ki spadajo njej in da se zaveže, da bo zatrla to hudodelsko in teroristično propagando z vsemi sredstvi. Da se da tej zavezi svečan značaj, bo kraljevska srbska vlada na prvi strani svojega oficijelnega organa z dne 26/13 julija priobčila sledečo izjavo:

»Kraljevska srbska vlada obsoja proti Avstriji naperjeno propagando, to se pravi, celokupnost vseh stremljenj, kojih zadnji cilj je, da se iztrga Avstro-Ogrski ozemlja, ki ji pripadajo in obžaluje odkritosrčno grozovite posledice zločinških dejanj. Kraljevska srbska vlada obžaluje, da so se predimnovane propagande udeležili srbski oficirji in uradniki in s tem ogroževali prijateljske odnose, glede katerih je kraljevska vlada v svoji izjavi z dne 31. marca 1909 slovesno obljubila, da jih bo gojila. Kraljevska vlada, ki odklanja in zavrača vsako misel ali vsak poizkus vsakega vmešavanja v usodo prebivalcev bodisi kateregakoli dela avstroogrške monarhije, smatra za svojo dolžnost, da oficirje, uradnike in celokupno prebivalstvo kraljevine izrecno opozori, da bo v bodoče z največjo strogostjo postopala proti onim osebam, ki bi zakrivilo kako slično dejanje, dejanja, kojim bo skušala priti v okoli in se prizadevala, zatreti jih z vsem prizadevanjem.

Ta izjava se istočasno naznani kraljevski armadi z dnevnim poveljem Njegovega Velikanstva kralja in se priobči tudi v oficijelnem organu armade. Kraljevska srbska vlada se dalje zavezuje:

1) Zatreti vsako publikacijo, ki vzbuja sovražstvo in zaničevanje proti monarhiji in je naperjena proti splošni tendenci glede teritorialne nedotakljivosti monarhije.

2) Razpustiti takoj društvo »Narodna Obrana«, zapleniti celotnupa njena propagandna sredstva in nastopiti na enak način proti drugim društvom in združenjem v Srbiji, ki se pečajo s propagando proti Avstriji. Kraljevska srbska vlada odredi potrebne odredbe, da razpuščena društva ne bodo morda nadaljevala svojega dela pod kakim drugim imenom ali v kaki drugi obliki.

3) Brez odloga iz javnega pouka v Srbiji, tako kar se tiče učiteljstva kakor tudi učnih sredstev, odstraniti vse, kar služi oziroma bi zamoglo služiti v to, da se goji propaganda proti Avstriji.

4) Odpustiti iz vojaške službe in uprave v splošnem vse oficirje in uradnike, ki so netili propagando proti Avstriji. Naznanev njih imen si z obvestilom proti njim obstoječega materiala kraljevske vlade, ces. in kralj. avstrijska vlada pridržuje.

5) Privoliti, da bodo v Srbiji organi c. in kr. avstrijske vlade sodelovali pri zatiranju proti teritorialni integriteti monarhije naperjenemu subverzivnemu gibanju.

6) Uvesti sodno preiskavo proti onim udeležencem kompota 28. junija, ki bivajo na srbskem ozemlju.

7) Obravnav se bodo udeležili od c. in kr. vlade delegirani organi.

8) Odredila takojšnjo aretacijo majorja Voje Tangosića in nekega gotovega Miloša Ciganovića, srbskega državnega uradnika, ki sta kompromitirana vsled uspehov preiskave.

9) Preprečila z uspešnimi odredbami udeležbo srbskih oblasti pri vtihotapljanju orožja in eksplozivnih stvari in odpustila iz službe in strogo kaznovala one organe obmejne službe v Sabacu in Lovnici, ki so pomagali povzročitelcem atentata v Sarajevu pri ureduhu čez mejo.

9) Dati c. in kr. vladi pojasnilo o neupravičljivih izjavah visokih srbskih funkcionarjev v Srbiji in v inozemstvu, ki so se ne glede na njihova oficijelna mesta po atentatu od 28. junija v razgovorih sovražno izrekli napram Avstro-Ogrski.

10) C. in kr. vlado nemudoma obvestiti o izvršitvi odredbe z ozirom na omenjene točke.

C. in kr. vlada pričakuje odgovor kraljevske vlade najkasneje do sobote, 25. t. m. ob 6 zvečer.

Tej noti je priložen memoar o uspehih sarajevske preiskave, v kolikor se nanašajo ti na v točkah 7) in 8) imenovane funkcionarje.

Priloga.

Kazenska preiskava proti Gavrilu Principu in tovarišem, zaradi 28. junija izvršene zavratnega umora, odnosno sokrivde umora, ki se vodi pri sarajevskih sodiščih, je dognala dosedaj sledeče:

1) Načrt, umoriti nadvojvodo Franca Ferdinanda za časa njegovega bivanja v Sarajevu, so skovali v Beogradu Gavrilu Princip, Nedeljko Cabrinović, neki Milan Ciganović in Tričko Grabec s pomočjo majorja Voje Tangosića.

2) Šest bomb in štiri browning pištole z municijo, katerih so se poslužili hudodelci kot orožja za svoj načrt, sta preskrbeli in izročila Principu, Cabrinoviću in Grabcu v Beogradu neki Milan Ciganović in major Voja Tangosić.

3) Bombe so ročne granate, ki so iz orožarne srbske armade v Kragujevcu.

4) Da se zagotovi uspeh atentata, je poudil Ciganović Principa, Cabrinovića in Grabca o ravnanju z granatami in jim je pokazal v nekem gozdu pri strelišču v Topčiderju, kako se strelja z browning pištolami.

5) Da je bil Principu, Cabrinoviću in Grabcu omogočen prehod čez bosensko-hercegovinsko mejo in omogočen vtihotapljenje njihovega orožja, je Ciganović organiziral čisto tajen prevoznik sistem. Prehod zločincev z vsem orožjem v Bosno in Hercegovino, so izvedli obmejni stotniki iz Sabca (Rade Popović) in Lovnice, kakor tudi carinski organ Radivoj Orbić iz Lovnice s pomočjo več drugih oseb.

DUNAJ 23. (Izv.) Politični krogi presojaajo vsebinsko avstrijske note in položaj, ki je nastal sedaj, jako pesimistično.

Poudarja se, da so avstrijske zahteve napram Srbiji najdalekosežnejše pomena, na drugi strani pa tudi tako resne, da ni dvomiti, da bi bila Avstrija pripravljena, da Srbijo eventualno tudi z oboroženo silo prisili, da se uklone njenim zahtevam. Smatra pa se dalje, da je pri današnjih neurejenih razmerah v Srbiji, ki se nahaja sedaj v znamenju najhujše volilne borbe, srbski vladi jako težavno, ugoditi vsem avstrijskim zahtevam. Na Dunaju se poudarja, da je stavila Avstrija svoje zahteve v popolnem sporazumu z Nemčijo in Italijo, ki boste postopali tudi v bodoče solidarno z Avstrijo. O stališču tripartentne dunajske krogi nimajo dosedaj še nobenih točnih informacij. Splošno prevladuje mnenje, da bodo države tropsporazuma nasvetovale Srbiji, naj se uklone avstrijskim zahtevam in tako prepreči konflikt. Mednarodni politični položaj še ni bil nikdar tako kritičen, kakor je danes.

V političnih krogih se dalje pripominja, da se Pašić, ki je obenem tudi zunanji minister, ne nahaja v trenutku v Beogradu. Smatra pa se, da je nemudoma odpotoval v Beograd. On da je edini mož v Srbiji, ki zamore rešiti spor mirnim potom. Toda Pašić se nahaja danes sam v jako težavnem položaju, ker stoji Srbija sredi vilinskega boja in napenjanju opozicijske stranke vse sile, da bi vrgle njegov kabinet. Očitajo mu na shodih, da je preveč popustljiv in premalo radikalen. V očigled tem okoliščinam je veliko vprašanje, če bo Pašić v teh burnih in nevarnih časih, v katerih se nahaja sedaj Srbija, še vztrajal na krmilu srbske vlade, ali pa se odloči, da izroči vodstvo vlade komu drugemu.

„Fremdenblattov“ komentar k noti.

DUNAJ 23. (Izv.) »Fremdenblatt« priobčuje v svoji jutranji izdaji obširen komentar k avstrijski noti, ki obširno slika nevarnost, ki je nastopila za monarhijo vsled razširjajoče se vsesrbske propagande. List zaključuje z velepomembnim stavkom:

»Stavili smo Srbiji kratek rok, da izpolni naše zahteve, ker nečemo nepotrebnega podaljšanja krize, ki obremenjuje vse naše gospodarsko življenje in vzmernirja vso Evropo. Hočemo, da se razmere uredijo nevdržno in kakor hitro mogoče. Prepričati hočemo javno mnenje v Srbiji, da smo trdno odločeni, stvar definitivno razrešiti in razjasniti. Upamo, da se Srbija našim zahtevam, za katere smo stavili kratek rok, tudi uklone. Srbija ne sme dvomiti o naši odločni volji, da hočemo pod vsakimi okoliščinami vzdržati svoje stališče. Istotako tudi ne sme dvomiti o naši iskreni želji, da bi se v bodoče razvili boljši odnosi med obema državama, kakor dosedaj«.

Pašić o položaju.

BUKAREŠT 23. (Izv.) Specijalni beograjski korespondent tukajšnjega »Adevarela« je imel s Pašićem razgovor o položaju. Pašić je izjavil: »Mi hočemo storiti vse, da se izboljša položaj in da se prepreči, da bi se naprtil zločin, ki ga je zagrešil individij nenormalnega razpoloženja, vsemu srbskemu narodu. Mi hočemo pokazati dobro voljo in bomo dali Avstriji popolno satisfakcijo s tem, da odredimo najstrožjo preiskavo proti vsem eventualnim sokrivcem, ki se nahajajo na srbskem ozemlju. Kompromitirani pridejo pred sodišče in bodo strogo kaznovani.

Prestolonaslednik povišan v polkovnika.

DUNAJ 23. (Izv.) Cesar je imenoval prestolonaslednika Karla Franca Jožefa za polkovnika pri dunajskem huzarskem polku št. 1.

Konfiskacije v Pragi.

PRAGA 23. (Izv.) Danes je bilo tu zaplenjenih 6 dnevnikov radi člankov o avstrijsko-srbskih odnosih.

Izjava srbskega tiskovnega urada.

BELGRAD 23. (Kor.) Srbski tiskovni urad poroča: Z ozirom na poročilo nekega ogrskega lista o razgovoru njegovega korespondenta s šefom srbskega tiskovnega urada pl. Vilovskym, ugotavljamo, da so se vrinile v to poročilo neresnice in da izjava Vilovskega ni bila podana na poseben nalog predsednika, marveč prostovoljno od šefa, ki zastopa v svoji službeni lastnosti vedno nazore vlad. Tudi strasten ton, v katerem so pisane izjave Vilovskega, ne odgovarja niti njegovemu službenemu stališču, niti njegovim lastnostim, tako, da se v listu opisani pogovor, ki podaja glavne poteze pogovora, v nekaterih važnih točkah, o katerih je govoril Vilovsky, ne krije z resnico in se precej razključuje od resničnega pogovora.

Aretacija v Trbovljah.

LJUBLJANA 23. (Izv.) Iz Trbovelj se poroča, da je bila aretirana tamkaj neka absolutna ljubljanskega deklškega liceja, baje radi veleizdaje in izročena celjskemu sodišču. Kolikor se je dosedaj izvedelo, obstoji vsa njena krivda v tem, da je zaročena z nekim Srbom iz kraljevine.

Aretirani romunski dijaki.

BUKAREŠT 23. (Izv.) Romunski dijaki, ki so bili včeraj aretirani na meji, so večinoma srednješolci. Med njimi je tudi par deklet; vseh skupaj je 31. Obtoženi bodo hujskanja proti Ogrski in baje tudi radi veleizdaje.

Francoski predsednik Poincaré v Petrogradu.

PETROGRAD 22. (Kor.) Povodom obiska francoskega predsednika Poincaréja je priredil danes car pregled ruske vojske v Krasnojem selu. Car je jahal pred vojaškimi vrstami, ki so stale v polni paradi na vežbališču. Za njim pa so se peljali v vozu Poincaré, carica in velike kneginje. Po pregledu je priredil veliki knez Nikolaj Nikolajevič svečano pojedino, katere so se udeležili, car, carica, Poincaré in ministri. Po pojedini je obiskal Poincaré svečano predstavo v Krasnojoeselskem gledališču.

Proces Caillaux.

PARIZ 23. (Kor.) Danes se je nadaljevalo zasliševanje prič o zasebnih pismih. Izjave raznih prič vsebujejo protislovja, ki se ne daje pojasniti. Glavni urednik pariškega »Journala«, Vervoot, je izjavil, da mu je izrazila nekoč, dneva se ne spominja, ga. Gueydan vročo željo, da bi se objavila zasebna pisma Caillauxa gospe Raynenard. On je uverjen, da bi Calmette bil pisem ne bil priobčil, verjame pa, da se je ga. Caillaux, ki ni poznala značaja

Calmetteja, lahko zelo bala, da jih priobči. Nato sta bila konfrontirana prič Painleve in Gaston Dreyfuss, toda brez uspeha. Painleve trdi dosledno, da je govoril z Dreyfussom o teh pismih, Dreyfuss pa pravi, da o teh pismih sploh ni ničesar vedel. Ga. Gueydan, ločena žena Caillauxa, je izjavila, da se je naperilo proti njeje ogromno laži. Nato pripoveduje natančno, kako je zvedela o nezvestobi svojega moža. Prvič mu je odpustila, toda pozneje je on razmerje zopet obnovil. Ona prizna, da je vzela ta zasebna pisma iz predala Caillauxove mize, to pa le zato, da je imela v rokah orožje proti njemu in dokaz, da ni ona ničesar zakrivila, zanika pa, da bi se bila po ločitvi pogajala s Calmettejem glede priobčitve teh pism. Ona je bila sploh proti priobčitvi teh pism in jih tudi ni pustila, da bi se pisma pri obravnavi prebrala. Prinesla je pisma s sabo in jih je izročila odvetniku Laboriju.

Stavka v Petrogradu.

PETROGRAD 23. (Kor.) Položaj v Petrogradu je še vedno nespremenjen. Število stavkajočih znaša 100.000. Dopoldne so začeli delati stavkajoči barikade na cestah. Na Petrogradski strani je prišlo do precej ostrega spopada s policijo. Več delavcev je bilo aretiranih. Na Nikolajski železnici je zapustilo delo kakih 400 delavcev. Ko so zaprli njihove voditelje, so se vrnili delavci zopet na delo. Okrog 500 stavkajočih je hotelo zasesti en del te proge, da bi jo porušili. Kozaki so jih pregnali z orožjem. Električna cestna železnica vozi samo po nekaterih krajših progah. V prometu je samo en del voz. — Zvečer je znašalo število stavkajočih že 120.000. Stavkajoči se zbirajo v velike čete, ki hodijo po mestu z rdečimi zastavami in pojo revolucionarne pesmi. Te čete so podirle tudi več drogov brzojavne in telefonske napeljave in jih položile preko cestne železnice. Na več cestah so si napravile čete barikade, izza katerih so metali stavkajoči na policijo in vojaštvo kamenje. Padlo je tudi več strelav izza barikad. Povsod pa se je posrečilo vojaštvu in policiji, da so po kratkem boju podirli barikade in razgnali napadalce. V teh bojih je bilo ranjenih več policajev. Na več krajih so vojniki morali na napadalce streljati. Več stavkajočih so ranili, toda število ranjencev ni znano, ker so stavkajoči ranjence pravčasno poskrili.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 23. (Kor.) Po otvoritvi seje je izključil predsednik poslanca Sümegeja in Fernbacha zaradi izizvalnega obnašanja napram predsedstvu v včerajšnji seji od 10 odnosno 5 sej. Ker Sümegeji klub opominu predsednika ni hotel zapustiti zbornice, je prekinil predsednik sejo za pet minut. V zbornici je nastal silen hup, ki se je nadaljeval tudi po zopetni otvoritvi seje. Ker Sümegeji še ni hotel zapustiti svojega prostora, je prekinil predsednik zopet sejo in poklical parlamentarno stražo. Nadkomisar Leskovic je pozval poslanca, da naj zapusti zbornico, kar je ta tudi storil in s tem preprečil nadaljnjo postopanje straže. Nato se je nadaljevala špecijalna debata o pristojbinski noveli.

Nov spopad ob romunsko-bolgarski meji.

BUKAREŠT 23. (Kor.) Ag. Tel. Roumaine poroča: Ob 1 po noči so začeli izivati trije bolgarski obmejni vojniki pri obmejnem kamnu 50 tri romunske obmejne vojske. Hoteli so izzvati brzokone romunske vojske, da bi jih napadli. Ker Romuni tega niso storili, so jih napadli Bolgari. Padlo je na obeh straneh več strelav, en Bolgar je ranjen.

Ulstrska kriza.

LONDON 23. (Izv.) Tudi današnja ulstrska konferenca pod predsedstvom kralja Jurija, je bila brezuspešna. Zatrjuje se, da je izključeno, da bi prišlo do sporazuma. Radi tega bo zbornica najbrže razpuščena.

Kemalovi nasveti.

VALONA 23. (Izv.) Tu se je konstituiral dobrodelni odsek pod vodstvom Izmail Kemal beja, ki je poslal knezu Viljemu brzojavko, v kateri ga prosi, naj izroči vlado provizorično mednarodni kontrolni komisiji, ker bo le na ta način rešil sebi prestol, Albaniji pa neodvisnost.

Georg Baumberger o Jugoslovanih.

Gotovo je le, da pride čas, ki predurja čez meje na evropskem zemljevidu, in da pri teh narodih ni govora o umirajočem ljudstvu, temveč o vstajajočem, kljub njegovi starosti. Kdor je tako zdrav na duši in telesu, na umu in življenjskih močeh, preživi prav tako zmogovalno viharje prihodnosti, kot je preteklo. Ta ljudstva se je v nemških in drugih zahodnoevropskih deželah napačno sodilo in se jih še napačno sodi. S tem nočem nikogar grajati, zakaj nihče ne bi bil k temu manj upravičen, ker nikdo ni imel toliko običajnih predsodkov kot pisec tega. V Bejaku in še v Ljubljani in Trstu sem gledal Jugoslovance s šaljivim in humorističnim pogledom. Pozneje pa se je izkazalo, da je imela mala Slovenka*) čisto prav. Takorekoč od postaje do postaje — od Kranjske do Istre in od Istre do Dalmacije in Črne gore — sem jel to ljudstvo bolj in bolj spoznavati, sem zrl globokeje v njegovo zunanje in notranje življenje in delovanje, okrepilne svežosti in izvirnosti; vedno več novih in lepih strani sem opazil, zraven seveda tudi marsikatero napako, in videl sem prvo, veliko in čudalec ozadje tega narodnega življenja, o katerem sem pričel šele v Ljubljani pojmovati.

Svoje krasno delo zaključuje Baumberger s sledečimi besedami:

»Kušal sem vrline in nedostatke tega ljudstva stvarno zabeležiti. Končni račun nam kaže tako velik prebitek lepih in plemenitih lastnosti, da mislim vedno z občudovanjem nanj...

Zdi se mi, kakor da slišim zopet v tem hipu plavalaslo Slovenko v Ljubljani, kako s svojim milim glasom verno pravi: »Gospod! mi Jugoslovanci smo vsi en narod, velik narod.« In mislim na ljubljanskega kolego,*) na Lušica v Zadru in Buliča v Splitu, na Deskovica in Santicu, na pridnega Niko Bačiča, mislim na Simo Jarčovića in častitljivega arhimandrita na Cetinju, in na mnogo drugih ljubih, dobrih ljudi vseh slojev — in najraje bi imel malo Slovenko poleg sebe in ji zaklical: »Imaš prav krasno slovensko cvetko, v svoji pobožni veri v Tvoj narod! Vi Jugoslovanci ste en narod, velik narod in ste dober narod, okrašen z vencem lepih kreposti, obznan s slavo moškega junaštva in zvezdnim sijem duhteče poezije...

Baumbergerjevo delo je važen donesek k spoznavanju južnih Slovanov in govori mnogo več, nego njegov naslov, ima pa tudi informativno svrhu tuji žurnalistiki. V knjigi nam govori vse slovensko obmorje in tudi mrtvo oživlja. Lepo je gledati, kako rasejo markantne slike izpod njegovega peresa.

Ako bi nam pisatelj vse to, kar je gledal, le priprosto opisal, bi mu morali biti hvaležni. Toda on je storil veliko več: vdahnil je mrtvi besedi dušo; vidi se, da ni gledal samo z razumom, temveč tudi z odprtim, dovzetnim srcem.

Razveselili se mora človek odkritosti, čeno te lepe knjige, ki je v dobrem pomenu besede dalekosežnega pomena za razumevanje naših dežel, ki govori iz duše in je verna slika našega poštenega ljudstva.

Lepo bi bilo, če bi pokazali Jugoslovanci zanimanje za to neprecenljivo delo.

F. Kolar.

*) V nekem ljubljanskem hotelu, ki ga žali bog ne imenuje, se je razgovarjal z restavracijo in z njeno hčerko; pri ti priliki mi je navdušena Slovenka s ponosom pripovedovala o svojem narodu, in nazadnje rekla: »Gospod, mi Jugoslovanci smo en sam narod, velik narod!«

**) Urednik »Slovenskega Naroda«, ki pa ni imenovan.

Dnevne vesti.

»Patrijotje, ki ponižujejo Avstrijo! Ravno isti patrijotje, katerih avstrijski patrijotizem je istotako ponarejen, kakor je lažljiva vsaka beseda, ki jo pišejo v svojem sovraštvu proti Slovanom, ti so, ki s svojim sedanjim blaženjem najbolj žalijo, ponižujejo in kompromitirajo, da, smešijo našo monarhijo pred vsem svetom. Prosim, kaj je to, če kak velik list, ki neznansko drži na svoj evropski sloves in

se ponaša s svojimi zvezami z vodilnimi krogi v državi, če kak tak list — kakor je to storila nedavno »Neue Freie Presse« v uvodnem članku — resno izjavja, da Avstro-Ogrska ne sme odnehati, dokler ne dobi od Srbije trdnih garancij za svojo varnost za vse čase! Tega ne more niti nesmiselnost zahteve same na sebi, da bi kak država dajala drugi državi garancijo varnosti za vse čase! Tega ne more niti velika država mali! Ali v našem slučaju tiči neizmerno žaljenje za našo monarhijo v okolnosti, da ima vesela pred seboj malo državo! Avstro-Ogrska šteje okroglo 52 milijonov prebivalstva, Srbija pa — štiri in pol milijona, in v tem razmerju sta približno tudi obe vojni sili. Zato trdimo z vso pravico, da so take zahteve, kakor jih stavlja »Neue Freie Presse«, poleg tega, da so neizvedljive, tudi skrajno poniževalne za monarhijo in nje vojno silo! — S tem predmetom se bavi tudi dunajska »Zeit«, a specialno še z večjim očitanjem, da Srbija trpi na megalomaniji. Če je to res: kdo pa je tisti, ki neti to manj? To so avstrijski listi, ki se vedno razgrevajo le radi Srbije, kakor da je ta enakovredna po veličini za našo monarhijo, kakor da so le od Srbije odvisni življenjski interesi monarhije! Potem ni čudo, ako Srbi zapadajo domišljavosti. Interesantna konstatacija v »Zeit« je ta-le, da smo v aneksijski kampanji in med balkansko vojno le radi strahu pred Srbijo potrosili za mobilizacijo celo milijardo, torej skoraj osemkrat toliko, kolikor znaša letni proračun Srbije! Redek je slučaj v zgodovini — pravi »Zeit« — da bi mala država delala toliko skrbi veliki državi. Ali ta toliko očitana domišljavost Srbije ima vendarle nekaj realne podlage. Ve, da ima za seboj — Rusijo! V tej zavesti je začela l. 1876. vojno z veliko močnejšo Turčijo. In tu začelja največja nedostatkost naše diplomacije. Kriči na Srbijo, ker se Rusije ne upa imenovati, marveč naglašuje neprestano prijazne odnose z Rusijo! V tem je konvencionalna laž naše diplomacije, pravi »Zeit«. V neprestanem kriku nad Srbijo kakor edinim nevarnim sovražnikom je poniževanje naše monarhije — pravimo mi!

Domače vesti.

K odgovoru na adresu »Slovenca« v včerajšnji »Edinosti« nam je pripomnil rodoljubljen hrvatski duhovnik v tozadevnem razgovoru. Vi pravite — in po pravici — da je »Slovenec« žalil sv. Stolico, ker jo je indirektno obdolžil, da je s sklepom konkordata s Srbijo podprla srbsko zavratnost na škodo katoliške stvari, našega naroda in naše države. Če bi hotel »Slovenec« odbijati to očitanje, pa nastaja drugo, nič manj hudo: da so namreč v Rimu bedaki, ki ne vedo, kaj delajo! Res, čudni katoliki morajo biti pri »Slovencu«! Mesto da bi z veseljem pozdravljali, da je katoličanstvo v Srbiji z veljavno pogodbo postavljeno na solidne temelje, da je vse njega razmerje in življenje ugotovljeno in po dogovoru zavarovano, pa izvajajo ravno iz pogodbe, sklenjene s sv. Stolico po dolgi in temeljitih pogajanjih insinuvacije, sramoteče Srbijo in žaleče sv. Stolico! — Taki pojavi so možni edino le ob tako razoranih in nezdruženih razmerah, ki duše vse narodno življenje Slovencev. Tako nam je govoril ugleden katoliški duhovnik.

Milanski dopisnik tržaškega »Indipendente« je sprožil neko novo idejo, kako bi se še bolj stisnile vezi med šolsko mladino v Trstu in — Italijo! Milanski dopisnik vidi velik nedostatek v tem, da mladina in sploh vsa javnost v Italiji veliko premalo pozna intelektualno življenje v Trstu; saj je v Milanu, v srcu Italije — kakor pravi — ljudi, ki se čudom čudijo, ko čujejo, da v Trstu ekzistira italijanske gimnazije in italijanski liceji! Ta nedostatek da treba odpraviti, ker bi bilo to velikega pomena za italijansko stvar (ala causa nostra). In v dosego tega namena prihaja s svojo idejo: letna poročila tržaških šol naj bi se bolj popularizirala — v Italiji, ker v njih da ni le produktov uma — ki pa ne potrebujejo reklame — ampak v njih je tudi mnogo statističnih podatkov, važnih z narodnega stališča, ker ne pričajo le o studiju, am-

pak so včasih tudi prežeti od italijanskega navdušenja učiteljev!! To so statistični, ki mnogo govore tistim mlaščem v Italiji, ki verujejo vsled raznih dogodkov, da se italijansko prebivalstvo Trsta res umika počasi pred onimi »delle montagne«, z imeni na oč, pik...! Zato naj bi se letna poročila razširjala čim bolj med mladino po zavodih in v kulturnih krogih Italije! To pa tem bolj, da intelektualni Trst vstopi zopet v blesteči krog grandiozne italijanske intelektualnosti. Ali ne bi to — vprašuje milanski dopisnik — utrjalo vezi naše idealne skupnosti? Uredništvo »Indipendente« pripominja, da se tu razlože ideje popolnoma strinjajo z njegovimi, ali ideja širjenja rečenih šolskih poročil preko meje se mu zdi težko izvedljiva, da-si je vzvilen. Edino možen način da bi bil ta, da bi se ta poročila razpošiljala šolskim knjižnicam in intelektualnim krogom. — Stvar je interesantna za nas v toliko, ker dopisnik jasno priznava, da mu ni toliko od tega, da bi se v Italiji seznanjali s sadovi uma — češ: saj ti ne potrebujejo reklame! — ampak na tistih statističnih mi, kjer učitelji kažejo svoje italijansko navdušenje! Ideja pa tudi ni brez pikanterije, ker prihaja v času, ko se slovenski učenci se mladini vsak stik z vnanjim svetom, in celo počitniška potovanja po monarhiji štejejo — za veleizdajo, ki zahteva najstrožje hišne preiskave in aretacije! Saj mi tudi ne jemljemo tragično te »koincidence« idej milanskega dopisnika in pa »Indipendentovih«. Omenjali smo je le tako radi nje pikanterosti, ki nas spominja na razliko v postopanju z nami in in žnjimi iz razloga, da so oni Italijani, mi pa — Slovani!

V nedeljo dne 26. julija priredi Podružnica Sv. Cirila in Metoda v Škedenju na novih prostorih »Gospodarskega društva« veliko vrtno veselico s koncertom. — Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da po svojih močeh pripomore, da ta naša prireditel vsepe kar najsijajnejše. Posnemajmo v tem slučaju naše narodne nasprotnike, ki so o priliki veselice njih potujčevalne Lege pri Sv. Ani pred vratni našega narodnega Škedenja spravili na noge vse, kar je le moglo hoditi. Pokažimo se jim vredne nasprotnike in to storimo najbolje in na najbolj plemeniti način s tem, da vsi brez razlike pripomoremo za našo Podružnico, za naš potrebni otroški vrt, za naše malčke, ki jih hočemo ohraniti svojem slovenskemu narodu. — Na veselici, ki se, sodeč po pripravi, obeta razviti v pravi narodni praznik, bosti sodelovali s svojimi krasnima zboroma pevsko društvo »Slava« od Sv. Marije Magdalene in pevsko društvo »Velešila«. Morda pa nas poseti ta dan bratski pevski društvi od Sv. Jakoba, katerima bi bili za to jako hvaležni. — Zraven omenjenih društev bode izvajala domača mladinska godba pod vodstvom svojega neumornega kapelnika g. Josipa Flego izbrane komade. — Za zabavo bo torej dobro preskrbljeno. To neprislusno veselje bodo pa oživljale naše brhke mladence s cvetkami, s srečkami šaljivega srečolova in v dopisnicami za šaljivo pošto, ki jih bodo nudile našemu poštovnemu občinstvu. — Na veselicnem prostoru se bo vrtele kolo sreče, ki gotovo prinese vsakemu dar za mal denar. — Za naše malčke bo preskrbljeno z bonbončki in sladčicami. — Po veselici bo zbranje šaljivega srečolova s krasnimi dobikiti in potem pa ples na planem. Priidite in položite mal dar domu na altar!

Zlet TSŽ na Opčinah. Opozorjeni na to, smo opazili, da je v našem poročilu o zletu TSŽ na Opčinah med sodelujočimi društvi izostalo pomotoma ime Škedenjskega Sokola, ki je sodeloval v izprevedu z 18 člani v kroju, pri prostih vajah pa z 11 člani, 14 članicami in 65 dečki in deklicami narasčaja. Kakor je bilo že razvidno iz besed, da so sodelovala pri nastopu TSŽ vsa v župi včlanjena društva, se pomota, danismo imenovali Škedenjskega Sokola, gotovo ni zgodila namenoma, in če bi nas bil kdo opozoril nanjo takoj potem, ko je izšlo poročilo v listu, bi bili to poročilo popravili gotovo že tedaj. Telefonična opozoritev iz Škedenja bi bila zadostovala.

Nesramnost občinskega redarja. Bilo je včeraj dopoldne, ko je obšabno, kakor more le kak magistratni radičar, stopal po Goldonijevem trgu občinski redar št. 2. Znano je, kako prav iz dna svojega kamorškega srca sovražijo ti občinski uslužbenci vse, kar je slovenskega in da je prav to tudi vzrok, da delajo našim okoličanskim prodajalkam zelenjadi največje sitnosti in neprilike. Pritožbe proti pristranskemu postopanju teh magistratnih organov je danzadnevno več ko preveč, in če bi le mogli, bi ti ljudje najraje spodili s tržaških trgov zadnjo okoličansko Slovenko, ki se drzne prihajati v Trst prodajati svoje prideleke. Poznamo jih dobro te občinske redarje in njihovo razmerje z našimi slovenskimi okoličankami, toda tako daleč, kakor oni občinski redar včeraj dopoldne, pa se vendar doslej še ni upal nobeden, da bi namreč obkladal naše ženske z najnesramnejšo psovko. Občinski redar št. 2 menda tako sovraži vse, kar je slovenskega, da ni niti sam hotel izpregovoriti z neko priletno slovensko ženko, ki je prodajala zelenjad na Goldonijevem trgu, temveč je rekel neki tretji osebi: »Dica a quella sciava, che si faccia più in là!« — Tako torej! Občinski redar se drzne, vršiti svojo službo, tako nesramno opsovati slovensko ženo z najgrš psovko! Tu se pač neha vse. Zaslužil je magistratni nesramnež, da bi mu bila ona žena pljunila v obraz, a zaslužil je tudi pošteno kazeno, ki naj mu jo preskrbe naši občinski svetovalci. Občinski redarji pač ne bodo psvali naših ljudi s ččavi!

(Dalej.)

Iz proste luke nam pišejo: Skoraj ga ni dneva, da nebi pripadniki drugih narodnosti sedaj na tem, sedaj na onem delu očitali nam slovenskim nameščencem in delavcem naše slovenske narodnosti, da hujskamo in delamo za slavnostjo Trsta, proste luke itd., in podtikajo nam celo še hujše stvari, nas gonijo v Srbijo in na Rusko, in ne vemo še kam. Zato se obračamo na ravnatelja c. kr. javnih skladišč, g. dvornega svetnika dr. Mateuscheta, da se on sam, ki pozna razmere v prosti luki in naše pošteno delo, vendar enkrat zavzame za to, da nas ne bodo naši sosluzbeni drugorodci in tudi naši službeni predstojniki nadlegovali in preganjali zato ker smo Slovenci, kar se dogaja tako pogostoma. Ko smo ta teden prisegli pred gospodom ravnateljem, nas je vprašal gospod ravnatelj, ali razumemo dobro tuji jezik, v katerem naj bi prisegli. Gospod ravnatelj nas je upošteval kot Slovence, ker splošne naš slovenski jezik. Toda kako pa delajo drugi, ki so tako daleč, daleč pod njim. Vzemimo n. pr. delovodjo Capra. Bog ne daj, da bi delavec izpregovoril pred tem gospodom slovensko besedo, li pa celo, da bi čital pred njegovimi očmi »Edinost«. To bi bil ogenj v strehi. Ubogi slovenski delavec se potem lahko pripravi, da ne bo imel več miru. Od Poncija do Pilata bi moral, od raporta do raporta, dokler bi ga ne spravili na cesto, in to samo zato, ker se je predznil govoriti v svojem materinem slovenskem jeziku, ki je deželni jezik v Trstu, ali ker se je predznil čitati časopis, pisan v tem jeziku. In takih delovodjev je veliko, tako da se lahko reče, da je preganjanje slovenskih uslužbencev in delavcev v prosti luki skoraj splošno. Obračamo se torej na gospoda ravnatelja, naj poskrbi za to, da bomo mogli slovenski uslužbenci in delavci nemoteno, ne da bi nas vedno preganjali in žalili, točno in vestno opravljati svoja službena opravila.

Kmetijska gospodinjstva šola c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi polovici meseca oktobra se otvori šestnajsti tečaj gospodinjstve šole. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopiju poleg Marjanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzame poleg verouka, vzgojstva, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privaditju nemškemu jeziku. Gojenke, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 35 K, ali za ves tečaj 385 K. — Vsaka gojenka mora prineti po možnosti naslednje obleke s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvnih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi prikrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prineti s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinsko šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; 2. izjemoma, s posebnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti prejem mlajših učenk; 3. znati čitati, pisati in računati; 4. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške; 6. zavežati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 10. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinsko šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prošilke iz drugih dežel. Prošnje za sprejem bodo rešene med 20. in 25. septembrom.

Naval občinstva v Charlesov cirkus je še vedno enak, dasiravno se že gostovanje cirkusa bliža svojemu koncu. Predstave so vedno razprodane do zadnjega prostora že zdavnaj pred začetkom. Zato ponovno priporočamo občinstvu, naj si zagotovijo vstopnice kolikor mogoče zgodaj ali pri cirkuskih blagajnah, ali pa v tobakarni za specialitete na Corsu št. 2. Kakor smo že naznanili, se je gostovanje podaljšalo za en dan. Zadnja predstava bo v torek popoldne ob 3.30. Poleg tega bosta v soboto, nedeljo in ponedeljek po dve predstavi. Predstava v ponedeljek zvečer se bo vršila v korist tržaškega dobrodelnega društva »La Previdenza«. Zverinjak bo odprt do ponedeljka ob 9 dopoldne do 6.30 zvečer vsak dan.

Včerajšnja nevihta.

Včeraj zjutraj je bilo vreme krasno: nebo čisto, kakor zrcalo, a sonce je že ob osmih zjutraj pripekalo z vso svojo pasjednevno silo. Malo pred deseto uro se je pa začelo nebo pokrivati z oblaki in kmalu so se po nebeškem svodu podili temni, pravi hudourni oblaki. Tupanec je padla kakšna posamezna kapljica, a ob enajstih se je vsul močnejši in gostejši dež. V tem so se pa z istrske strani dvigali grozeči zelenkasto-sivi oblaki. In ko so ti oblaki, ki so se podili z bliskovito hitrostjo, pripluli nad mesto,

je zapihal močan jugo-vzhodnik in obenem se je vili močna ploha. Vse to je pa trajalo le dobre pol ure. Veter je nato odjenjal, a ploha se je izpremenila v blagodejen dežek.

Ta nevihta, ki je tako nepričakovano pridivila, je pa tudi napravila precej škodo, a še več strahu, kajti kolikor nam je znano, dosedaj ni zahtevala v žrtev nobenega človeškega življenja.

Največjo zmešnjavo je nevihta povzročila v javni morski kopeli pri svetilniku. Sicer ne le zmešnjava, ampak celo marsikaka smrtna nesreča bi se bila tam pripetila, in da ni prišlo do tega, je zahvaliti le policijskega adjunkta Pasqualija in redarstveno osobje policijskega urada na kolodvoru državne železnice pri Sv. Andreju.

Ko je pridivila nevihta se je namreč nahajalo v rečem kopališču kakih 100 oseb: moških, ženskih in otrok. Veter je takoj podrl del lesene ograje in odnesel obleko mnogih, ki so se kopali in so jo bili pustili na obrežju. In ko so se ljudje hoteli zateči v kajute, ki so postavljene v kopališču, so jih našli zaprte, ker je bilo osobje — pobeženo. Ljudje so nato začeli kar nagi bežati na vse strani: v morju je bilo pa še precejšnje število otrok, ki so se držali za vrvi in vpili na pomoč. Ko je prišel nato tja imenovani policijski adjunkt Pasquali z redarji in s policijskimi agenti, so vsi kar oblečeni pohiteli med valove in so tako rešili one otroke ter jih prenesli na policijski urad. Tja pa so pribelžale tudi vse one ženske, katerim je bil vihar odnesel obleko: bile so seveda vse v kopališčni obleki.

Ko so bile o tem dogodku obveščene oblasti, je prišel tja nadzornik mestne ubožnice dr. Rangan, ki je prinesel seboj nekoliko odev in nekoliko obleke. S temi oblekami in z onimi, ki so jih darovale družine ga. Pasqualija in nekaterih uradnikov državne železnice, kakor tudi soproga g. Koberja, restavracija na kolodvoru drž. železnice, ki je staval onim ljudem na razpolago tudi nekaj jedi in pijače, se je obleklo kakih 50 oseb, katere so sproti odpeljali domov izvoščeki, ki so se v to ponudili brezplačno. Za kakih 30 deklet je bilo pa zmanjkalo obleke in za to je nadzornik mestne ubožnice dr. Rangan naročil potrebno obleko pri raznih tržaških trždarh.

Ko je nastal vihar se je nahajal na morju veslaški športni čoln s petimi veslači. Zdi se, da so bili veslači »Gimnastičci«. Čoln je bil že zajel vodo in veslači so bili v nevarnosti. Vendar so se rešili na parnik »Perserveranza«, ki je zasidran pri Sv. Marku in izkrcuje premog za mestno plinaro.

Lloydov parnik »Stambul«, ki je bil zasidran pred arzenalom, je vihar odtrgal od sidra ga zanesel pod Škedenj, da bi se bil parnik kaj poškodoval.

Parniku »Epolo« miljske parobrodne družbe je vihar odnesel vso plahto, s katero je poskrbljeno za senco na krovu. Vihar je izdril vse železne droge, na katere je bila plahta privezana.

Neka piranska barka (brazera), imenovana »Dionira«, se je nahajala za časa nevihte na visokem morju izven pristanišča ter je bila v največji nevarnosti, da se potopi. Po sreči pa je priplul tam mimo parnik naše hotelske družbe Grljan—Miramar, »Vida«. Kapitan parnika, Marko Čuleta, ki je rodom iz Trogira v Dalmaciji, je vkljub temu, da se je nahajal parnik sam v nevarnosti in mu je vihar raztrgal vse plahte ter tako povzročil precejšnjo škodo, nemudoma dal kreniti proti »Dioniri«, ki se je očitno nahajala že v skrajni nevarnosti, in jo nato dal zvezati s parnikom, da jo zavleče v pristanišče. Bilo je treba vse pomorske spretnosti junaškega »Vidnega« kapitana, da se je posrečilo to tako nujno rešilno delo. Zanimivo pri vsej tej zgodbi pa je dejstvo, da je malo preje vozil prav tamkaj mimo tudi parnik »Miramar«, ki tudi vozi med Trstom in Miramarjem, a je prav predvidno krenil na levo proti obrežju, ko je dospel v bližino v skrajni nevarnosti se nahajajoče »Dionire«.

Tudi na prostoru državne železnice ob Miramarški cesti je včerajšnja nevihta uganjala svoje »špaše«. Dovoljujemo si reči »špaše«, ker ni bilo prav za prav nobene resne nesreče. Na nekem popolnoma prostem tiru so stali — v bližini finančne stražnice na Miramarški cesti — trije prazni železniški vozovi, ki so bili sicer priklenjeni eden k drugemu, a drugače popolnoma osamljeni. Ko je nastala nevihta in je jugo-vzhodnik zapihal z vso silo, so se ti trije vozovi začeli premikati po tiru proti Barkovljam. Sprva so se pomikali počasi, a potem so, nekoliko vsled sile vetra, a še bolj vsled takozvane sile vztrajnosti, vedno hitreje dirjali, tako, da so končno — reklo bi se skoraj — leteli. Kakor znano, je od finančne stražnice pa do konca prostora državne železnice ob Miramarški cesti, to je do barkovljanskega pokopališča, skoraj pol kilometra daljave. Na koncu prostora, ki je ograjen z železno ograjo, je pa poševen obrežni zid, da se ob njem razbijajo valovi, a na koncu železniškega tira stojita dva odbijača. In oni trije železniški vagoni so prileteli s tako silo, da so izruvali oba odbijača, šli preko njiju in prodrli preko železne ograje ter cepnili v morje. Pravzaprav je padel v morje le prvi teh treh vozov; ko je pa ta prvi voz prišel iz tira in je že v morju našel odpor, se je postavil popolnoma pokoncu, drugi voz se je pa postavil istotako po koncu z zadnjim koncem, tako, da imata spodnji del, namreč kolesa, skoraj popolnoma skupaj; tretji, to je zadnji voz, je pa zdrknul po onem poševnem zidu ter se je vstavil s svojim prednjim koncem ob ste-

PODLISTEK

Rdeči mlín.

Roman. — Spisal Xavier de Montépín.

— Da, — je odgovoril marki d'Herouville, — Matilda je ljubka, dobra deklica. — Njeno srce je prav tako dobro, kakor je njeno lice lepo, — je nadaljevala markiza.

— Oni, ki dobi Matildo za svojo ženo, se bo res lahko imenoval srečen! — je pristavil Tankred.

— Ali se ti ne zdi, kakor meni, da je grof de Rieux vreden svoje sreče?

— Po vsem, kar doslej vem o njem, trdno upam, da!

— Grof ljubi Matildo.

— To se mi zdi popolnoma gotovo. In Matilda, kakor se mi zdi, mu vrača ljubezen.

— Ali imaš kake posebne vzroke, da bi še dalje zatezal njeno srečo?

— Nikakor ne, ker mislim, da je Hektor poštenjak v vsakem oziru.

— Torej, ljubi Tankred, ne odlašajmo več in ju združimo čim prej mogoče.

— Ali že sedaj?

— Zakaj pa ne? Človek ni nikdar prezgodaj in predolgo srečen.

— Žaljubljenca imata v tebi dobrega odvetnika! — je vzkliknil marki smejaje. — Naj bo torej po tvojem. Jutri zjutraj bom

hi drugega voza. Sploh mudijo ti trije železniški vozniki precej smešno sliko, ker so se v resnici zakobalili ravno tako, kakor sloni v Charlesovem cirkusu.

Prvi obisk smrti v uovih zaporih v ulici del Coronio. Sicer se le redko pripeti, da bi kdo umrl v tržaških zaporih, ker so tu le preiskovalni zapori in prestajajo vti zaporih kazni le oni, ki so bili kaznovani na okrajnem sodišču na par mesecev zapora, in oni, ki so bili kaznovani radi zločina na deželnem sodišču na manjše nego šestmesečno ječo. Torej samo taki gostje, ki ostanejo v tej hiši le malo časa, a še eden teh zbolil nevarno, ga takoj prenesejo v mestno bolnišnico. Kakor znano se nahajajo šele malo časa zapori v novem poslopju v ulici del Coronio, in včeraj je bil smrt napravila svoj prvi poset v tem poslopju. Umrl je namreč nagle smrti 57letni kaznenec Dominik Degrossi. Zdravnik z zdravniške postaje, ki je bil pozvan na pomoč, ni mogel drugega, nego konstatirati, da je nesrečen že mrtve. — Mrliča so prenesli v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Še eden aretiran radi krvavega dogodka v Starem mestu. Predsnočnim je bil aretiran 26letni brezposelni pek Kristijan Sulčić, bivajoč v Sv. Križu pri Trstu št. 143; aretirali so ga pa, ker je težko osumljen, da se je udeležil pokolja v nedeljo zvečer v Starem mestu.

Plinske cevi je hotel ukrasti. Predsnočnim ob poselnih je bil v ulici della Sanità aretiran 27letni težak Silvij Albiocchi, doma iz Mordana v Italiji, a stanujoč tu v Rocculi št. 147. Zasledili so ga namreč, ko je bil naložil na voziček in hotel bogve kam odpeljati 60 kg plinskih cev, ki so bile izkopane zato, da jih nadomestijo z novimi.

Društvene vesti.

Telovadno društvo »Sokol« v Trstu. Danes zvečer ob 8 se vrši seja vadijskega zbora v društvenih prostorih. Udeležite se je polnoštevilno! — Načelnik

»Narodno-socijalna mladinska organizacija« vabi vsa svetoivanska mladina kakor tudi tržaške brate, da pridejo množično na sestanek v petek, ob zvečer v gostilni Zivce pri Sv. Ivanu. Posebno vabimo slovensko svetoivansko mladino, da pride v lastnem interesu na sestanek.

Svetoivanska ljudska knjižnica. Ponovno se opozarjajo čitatelji, ki imajo knjige čez en mesec doma, naj jih nemudoma vrnejo, drugače se na njih stroške odpotuje po knjige na dom. Knjižnica je odprta vsako nedeljo od 11.30 dop. do 12.30 pop.

Narodna delavska organizacija.

Posredovalnica dela NDO. Iščejo se trije zidarji.

Ustanovni občni zbor podružnice NDO za Sv. Ivan se bo vršil jutri, v soboto, ob 8 zvečer v prostorih »Narodnega doma«. Velikega pomena bo ta občni zbor, na katerega vabimo poleg dosedaj prijavljenih članov tudi vse naše somišljenike, torej vse one, ki se zanimajo za delavske organizacije na narodni podlagi. Vsak pameten človek, ki stremi po napredku našega ljudstva, nam prizna, da je nujno potrebna združitev vsega tržaškega in okoliškega slovenskega delavstva, onega delavstva, proti kateremu so se v zadnjem času vrgli nasprotniki z vsa silo. Menimo pri tem posebno naše italijanske nasprotnike, ki vedno opasneje pritiskajo na naše delavce in kjer le morejo, povzročajo njihovo odpušitev. Italijanstvo Trsta se je vrglo predvsem na odvisne Slovence, to je na naše delavce, katerim najlažje škoduje.

»Unione economica nazionale« služi italijanstvu pri tem delu za dobro orožje. Ogroženi smo in v socijalni demokraciji, ki si prilagaja »zastopstvo« interesov slovenskih delavcev, nimamo prijatelje. Za nas ni drugega izhoda, kakor da se združimo v svoji lastni organizaciji. Če bomo raztreseni, bodo imeli nasprotniki pogum in nas bodo preganjali. Dolžnost vsakega slovenskega delavca je zato, da se vendar enkrat odloči in stopi v naše vrste. Pomniti moramo tudi to, da nas bo tudi vlada bolj upoštevala — zlasti v zadevi renjnikov — če bo videla v nas enotno voljo in organizirano silo. Dosedaj se je pri Sv. Ivanu opazala pomanjkljivost organizacije, kar bo odzanaprej, do se ustanovi podružnica, mnogo boljše. — Svetoivanski delavci! Poskrbite, da bo bodoča podružnica rastla in se razvijala. Za vaše interese, za vaše pravice in koristi gre! Zato jutri, komur le čas dopušča, na ustanovni občni zbor podružnice »Narodne delavske organizacije« za Sv. Ivan!

Veseliča NDO pri Sv. Ivanu. V nedeljo, 26. tm., ob 4 popoldne priredi NDO pri Sv. Ivanu v »Narodnem domu« vrtno veselico. Na sporedu je godba, petje, ples, šaljiva pošta itd. Vstopnina znaša 50 vin. Tržaški in okoliški slovenski delavci! Sv. Ivan je za nas zelo važna postojanka ne samo v gospodarskem, ampak zlasti v narodnem oziru. Ker pa je močno ogrožen, je velikega pomena, da se ustanovi pri Sv. Ivanu podružnica NDO. Ustanovitev podružnice se bo vršila v soboto in tržaški slovenski delavci jo gremo pozdraviti s tem, da priredimo takoj po ustanovitvi (v nedeljo) veselico pri Sv. Ivanu, da torej naše nove sobojevnike obiščemo in navdušimo za narodno in socijalno borbo. Ker je to po prvem majniku prva veselica, ki jo prireja naša organizacija, in ker je njen čisti dobiček namenjen v podporini fond NDO, se nadejamo, da bo njen obisk velik, tako od strani tržaškega, kakor od strani okoliškega slovenskega delavstva in njegovih prijateljev. V nedeljo vsi k Sv. Ivanu!

Strahovita nesreča v Gorici

Podrobnosti o nesreči v Makučevi delavnici.

Delavnica pokojnega Ferdinanda Makuče je stala med ulico Adelaide Ristori in Tržaško cesto. Proti tolerančni hiši in na nasprotni strani, proti Makučevemu stanovanju, so bila okna. Pred delavnico, na dvorišču, je bila pisarna. Po kratkem dvorišču se je prišlo po par stopnjah v Makučevo stanovanje in sicer v kuhinjo. Le na zahodni strani so obdajale delavnico tri hiše, kjer stanujejo po večini delavske rodbine, drugače pa je bila delavnica prosta. Od delavskih hiš je ločil delavnico zid.

V sredo ponoči, oziroma o mraku ni bilo mogoče dognati pravilno vsega učinka katastrofe. Sečle beli dan je z neusmiljeno jasnostjo pokazal vso grozoto katastrofe. Včeraj jutraj ob sedmih je nadaljevala sodna komisija svoje delo. Ob ulici Adelaide Ristori, poleg Makučevega stanovanja je stal mrtvaški voz, da vzame še zadnje ostanke ponesrečene žene. Ko zavijemo mimo voza, se nam odpre pogled in strahovito divjanje eksplozije se pokaže v vsej svoji grozoti. Delavnica, sad truda-polnega in vestnega dela, je razsuta, stroji razbiti, travnik pokrit z opekami, hlodi in ostanke eksplozivnih raket. Iz razvalin gledajo posamezni deli strojev, trgovskih knjig, fotografij in drugih stvari. Lepo urejeno podjetje je bilo končano na mah.

Na bližnjem Makučevem stanovanju so razbite šipe, vrata zlomljena in streha v sredi precej poškodovana. Tolerančno hišo obdaja precej visok zid, na katerem je močna pločevinasta ograja. V to je prišel kos mehkega lesa s tako silo, da je pločevina gladko prebita, ko da bi bila prevrtna od puškine kroglice. Kamor pogledamo, povsod žalostna slika popolnega razdejavanja. Na travniku proti tolerančni hiši so zasajeni v zemljo kosi desk, znaki, kje so še našli ostanke tako grozno razmesarjene žene. V daljavi 25 metrov, čisto do zidu tolerančne hiše, se vidijo ti žalostni pomniki strahovite katastrofe. Skoraj so prišli z majhno krsto in so pobrali posamezne kose. Tu leži kos las, tam kos srca z majhnim kosom mesa, lasnica — po vsem travniku so razmetani posamezni deli. Kljub vestnemu iskanju pa se je našla ena noga ponesrečene žene šele okoli dvajsete ure, zakopana v kupu razvalin. Do popolnega trupla manjka še vedno ena roka.

Kako je nastala nesreča?

Naše včerajšnje mnenje izpodbija sedaj novo dognano dejstvo. Dekla pri Makuču, 14letna Pavla Sobanova, iz Vipave, je stala v usodnem trenutku v kuhinji. Od tam je videla vse tri, Makuče, njegovo soprogo in mehanika Rudolfa Komela, tako se imenuje namreč tretji ponesrečenec, ob časi eksplozije zunaj na travniku. Ker je izključeno, da bi mogel kdo od zunaj povzročiti eksplozijo, je edino mogoče, da je povod eksplozije iskati v delavnici sami. Nekateri so mislili, da je bila vročina povod eksplozije, ali to je docela izključeno, ker je v času eksplozije najhujša vročina že davno minula. Več verjetnosti ima domneva, da je pri novo nabavljenem stroju, ki je mešal razne snovi in tako ustvarjal umetelni ogenj, bila kaka napaka. Najbrže pa to tudi ne bo vzrok. Vse stroje je gnala električna sila in najverjetnejše je, da je kratki stih, ki je že povzročil toliko nezdov, tudi v tem slučaju vzrok strahovite nesreče.

Druhi ponesrečencev pri katastrofi ni, kakor je hvala Bogu brezdvomno dognano.

Kaj pripovedujejo očividci?

Deklica Pavla Sobanova je videla, ko je eksplodiralo. Stala je v kuhinji. Silen zračni pritisk jo je vrgel z vsa silo nazaj in vse, kar je imela v roki, je padlo na tla. Prvi je prišel na kraj nesreče zidarski mojster Alojz Mozetič. Vozil se je ravno mimo s kolesom, ki je nastala prva eksplozija. Skočil je s kolesa in hipoma je bil v stanovanju. Tedaj je pa že bila druga manj silna eksplozija. Tekel je na travnik in tam je videl oba ponesrečenca.

Sosedje Makučevi so videli, kako se je dvignil iz delavnice 8 do 10 metrov visok, gost steber dima, ki je potem izginil v višavah. Eksplozija je povzročila med sedmi silno paniko. Otroci so padali po tleh, na vseh koncih in krajih se je čul njih jok, ljudje so trumoma bežali iz hiš. Steber dima so videli ljudje ure daleč, enako so slišali tudi pok. Detonacija je bila v bližini strahovita.

Rešila dela.

Kmalu po g. Mozetiču so prišli na kraj nesreče vojaši. Ker so se med tem še vedno vršile eksplozije, so naredili okoli razvalin širok kordon, da se ne zgodi še katera nova nesreča. Skoraj so tudi prišli na dveh vozovih gasilci, policijski

stražniki in vse polno drugega občinstva, med njimi tudi namestništveni svetnik Rebek in župan Bombig. Gasilci so takoj napeljali cev in skoraj pogasili ogenj.

Začeli so iskati žrtve eksplozije. Najprej so našli delavca, mehanika Rudolfa Komela; bil je grozno razmesarjen. Par korakov od njega je ležalo drugo truplo, vse pokrito z ranami, z zverženo roko in še hujše poškodovano, ko prvo. Bilo je to truplo ponesrečenega lastnika podjetja, g. Ferdinanda Makuče. Ali kje je tretje truplo, kje truplo žene, ker ljudje so trdili, da so videli ženo poleg, da je morala biti navzoča pri katastrofi. Dolgo je bilo iskanje brezuspešno, končno pa je našel neki gasilec daleč stran od eksplozije temno maso in v tej so spoznali del trupla ponesrečene soproge. Ob svitu bakelj so nato našli še druge dele, glavo, čreva, možgane, roko, vse razmetano po vsem travniku. Manjkala je pa še vedno ena roka in ena noga. Ker je pa v tem nastala noč, je morala končati komisija svoje delo in na kraju nesreče je ostal le vojaški kordon, stražniki in oddelek gasilcev.

Pred kordonom je stal tudi oče ponesrečenega Makuče in njegova sestra. Krčevit jok je stiskal oba in ko so pustili oba, da so zadnjič videli grozno razmesarjeno truplo sina oziroma brata, tedaj se je odigrjal prizor, ki je pretresel vse. V četrtek jutraj je prišel brat pokojne Makučeve soproge na kraj, kjer je neumorna pridnost zgradila njegovi sestri prijeten dom in kjer je našla ona tako grozno smrt.

Tudi oče bi bil kmalu deležen iste smrti. Niti četrte ure ni manjkalo do usodnega trenutka, ko se je pripravil, da obišče sina. Pa srečni slučaj je hotel, da je to opustil. Drugače bi tudi po njem stegnila smrt svojo mrzlo roko.

Naval občinstva

h kraju nesreče je vedno ogromen. Včeraj dopoldne so si ogledali kraj nesreče med drugimi tudi delni glavar dr. Faidutti in f. državni pravdnik Jeglič. Ob osmih jutraj, ko je končala sodna komisija svoje delo, so fotografirali prostor. Nato so prišli gasilci, da je bilo mogoče razkopati razvaline. Okoli poldnega so nato našli med razvalinami še eno nogo, dočim ene roke ponesrečene Makučeve soproge še niso našli.

Rudolf Komel

zapušča vdovo in tri otroke. Star je bil komaj 30 let in bil priden in vesten delavec. Ko so obvestili nesrečno ženo o smrti soproge, se je zgrudila na tla in omedlela. Vsesplošno obžalujejo tragično smrt prunedga in marljivega podjetnika. Na drugi strani pa se čujejo tudi pritožbe proti oblastim, ki so pripustile, da je bilo tako podjetje tako blizu drugih hiš. Tudi se gori, kar bo pa najbrže le govorica, da je imel pokojni Makuč preveliko zalogo smodnika v hiši.

Nemška nesramnost.

Navada je med civiliziranimi ljudmi, da izbriše smrt sovraštvo in da velja človekoljubno stališče, da se govori o mrtvem le dobro. Posebno pa tedaj, če je bila smrt tako tragična, kakor je bila smrt žrtve eksplozije. Mož in žena, ki si z neumornim delom priborita boljše stališče, ki ustvarita le z delom svojih rok moderno podjetje — oba sta končala grozovito in ž njima je razsut plod njihovega dela — vse podjetje. Človek, ki ima kaj srca, se zgane pred to tragiko in le blaga čustva zavladajo v njegovem srcu. Bil pa je Nemec, ki ni mogel zatajiti svojega narodnega sovraštva in vsled pisave nemških listov je govoril, da je končan — izdelovalec bomb. In brutalno je dostavil:

»Ein Hund weniger«.

Ne rečemo drugega, nego da tak lump ne zasluži drugega, nego pasji bič!

Iz občine Šmarje na Goriškem. Ne vzdihujemo nad slabimi časi! Sami si moramo ustvarjati srečnejše dneve. Povsod vlada nezadovoljnost, nestrpnost se bliža vrhuncu in mora priti do preobrata. V naši občini so se prerili do krmila ljudje.

Berlitz School. Odlikovani zavod za poučevanje jezikov. Francosko, hrvatsko, slovensko, italijansko, angleško, nemško, rusko, špansko in ogrsko. Podučnje vseučilišni profesorji. Vsako sredo ob 6 uri zvečer brezplačne konference v francoskem jeziku. Poizkusni pouk brezplačen. Novo ravnanje. Različni pobjoljški. — Ravnatelj dr. Charles Viellemer, Trst, Corso št. 25, I.

Za informacije in lekcije od 8 zjutraj do 9 zvečer.

Paroplovna družba D. Tripovich & C. I., Trst

Ekspresna vožnja TRST-BENETKE in nazaj

s krasnim parnikom na turbine „VENEZIA“

Prevoz v treh urah.

Saloni I., II. in III. reda. Brezžični brzojav. — Moderni komfort. Iz Trsta (pomol Sv. Karla) vsaki dan ob 8 zjutraj; iz Benetk (Bacino S. Marco) vsaki dan izvenšedne ob 2 pop., v nedeljah ob 7 zvečer

vrhu tega s parnikom na dva vijaka „G. Wurmbrand“

Iz Trsta vsako soboto ob 2 pop. in vsako nedeljo ob 5 pop.; iz Benetk vsako nedeljo in ponedeljek ob 9 zjutraj.

NB. Vožnja obeh parnikov je kombinirana z nočno črto av. Lloydja l. s. parnika „Almisa“ in „Metovich“, ki odhajata toliko iz Trsta, kolikor iz Benetk ob polnoči.

Pojasnila, prospekti in vozni listki pri družbi v Trstu, Piazza della Borsa 12, Avstr. Lloyd, Potniški urad in v drugih potniških uradih, kakor tudi v društveni lopi na pomolu Sv. Karla. (Glasom društvenega opravilnika.)

Mnenje gosp. dr. M. Neuwirtha v Mariboru

Gosp. J. SERRAVALLO Trst

Z veseljem Vam naznanjam, da predpisujem že več let Vaše izvrstno SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo), čigar uspešnost je gotovo dokazana v mnogih slučajih.

MARIBOR, dne 7. septembra 1911.

Dr. NEUWIRTH.

800 kosta-njevih sodov

od vina enkrat rabljenih, doge 4 cm jake, 8 železnih obrobočev (glavna obroča 7 cm) dva lesena obroča, teža sodov 105—120 kilogramov, količina 700—720 litrov, prodajna cena kron 34.—, pri nakupu 30 ali več sodov cena po dogovoru. Pisati na: PRVA PRIMORSKA PARNA PECARA

Rijeka poštni predal 43

CHARLES

TRST, ulica Miramar št. 31, TRST

Vsled velikanskega navala k predstavam, odločilo se je ravnanje podaljšati predstave in sicer do torka popoldne.

V ponedeljek, ob 3.30 popold.

Brilijantna družinska predstava.

V ponedeljek, ob 7.30 zvečer

Predstava v dobrodelne namene.

(Unione filantropica Triestina „LA PREVIDENZA“).

V torek, 28. Julija, popoldne ob 3.30

definitivno

zadnja predstava.

St. 938.

Oglas dražbe za zgradbo novega župnišča v Divaci

ki se bode vršila dne 2. avgusta 1914 ob 10. uri predpoldne na sedežu županstva v Matavunu št. 8.

Cela zgradba je cenjena na K 20.500.—. Načrt, troškovnik in pogoji so razgrnjeni v občinskem uradu vsak dan ob 8. do 12. predpoldne, ob delavnikih (razum sobote) tudi od 3. do 6. popoldne.

Delo se odda najcenejemu ponudniku. Pred pričetkom dražbe je položiti 5% varščino.

Županstvo občine Maklo na Goriškem.

NESTLÉ-JEVA MOKA ZA OTROKE

Poskuse pošlje na zahtevo popolnoma zastoj. Nestle, Dunaj I, Biberstrasse 14 R.

Dr. PEČNIK

Dr. PETSCHNIGG TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in specializist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11¹/₂—1 in 7—7¹/₂

Knežje Aversperške - Radisaktivne Permalne kopeli

TOPLICE na Kranjskem

Dolenjska žel. postaja Strazha - Toplice. Okrato-therme 38° C. čez 30.000 hl radisaktivne termalne vode dnevno, veliki bassini, posebne kopeli, blatne kopeli. Elektroterapija, masaža, udobne sobe, izvrstna restavracija. Zdravljenje: Revmi, protin, živčna bolezen, nevralgije, histerija, ženske bolezni itd. Prospekti pošilja ravnanstvo. Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Slovensko konsumno društvo

TRST, ulica Lazzaretto vecchio 31, TRST se priporoča tople vsem svojim udom in Slovanom sploh. Toči se izvrstno vipavsko, dalmatinsko in istrsko vino ter puntigamsko pivo. Domača kuhinja z gorkimi in mrzlimi jedili. POSTREŽBA TOČNA.

ALOJZIJOVH TRST, Trg Barriera 3

trgovina ur in zlatanine.

Bogata zaloga žepnih nikelnatih, srebrnih ter zlatih žepnih in stenskih ur

in različnih dragocenosti kakor: uhani, zapetnice, zaponke, privetki, moške in ženske verižice, prstani Nd. — Poprave z dvolletnim jamstvom po nizki ceni.

TRGOVCI! PEKI! Drože (kvass) iz odlikovane trgovine drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. — Naročajte torej pri tordki, ki Vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočata Apollonio & Giani, Trst. Via Vasari 10 Tel. Nro. 22-60

dje, ki ne vedo, ne kaj in ne kako bi po-
deli: pri marsikateri stvari začenjajo pri-
repu, a na glavo popolnoma pozabljajo.
Pisalo se je že o krivično razdeljeni žup-
nikovi bci, ki jo dajejo občinarji v vino,
a vse zastoj — nekaj je tedaj zašumelo
po praznih glavah in konci. Odločno bodi
povedano, da ni ne nastopamo proti g.
župniku, oziroma proti množini bere. To
je njegovo, tega se ne dotikamo, ampak
mi gremo le proti krivični razdelitvi na
posamezne občinarje. Torej da smo v tej
točki popolnoma na jasnem, ker dobili bi
se lahko morda kdo, ki bi nam podikal
da mislimo g. župniku vzeti biro, tudi ne
delamo sfrankarskih manevrov, ampak
gremo le za pravico. Toliko v pojasnilo
našega stališča, zdaj pa k stvari! V naši
občini se je vzel v razdelitev za podla-
go bere davek, ki ga plačujejo posestniki,
spadajoči v cerkveno občino Smarje od
zemljišč v tej kat. občini; zunaj kat. le-
žeča zemljišča ne prihajajo v poštev in
tukaj je ravno nanaka. Dobro so jo ven-
dar pogrnili! Da se boje razumemo,
vzemimo samo en vzgled. Nekaj posestnik,
recimo veleposestnik, biva v cerkveni ob-
čini Smarje, a ima v tej občini le hišo in
ničesar drugega; vsa druga zemljišča pa
znaj katastro. Vsakdo poreče, da bi mo-
ral posestnik plačevati primerno svojemu
posestvu. Motite se! Po načinu, kakor
plačujemo biro sedaj, bi moral biti oni ve-
leposestnik skoraj vse bice prost. Morda
bi dal od vsega posestva nekaj litrov;
prekosi bi ga najverjetneje bajtar, bivajoč
v sredini občine. In to iz enostavnega
razloga, da ima vse svoje boro posestvo
v kat. občini. Tako so tepni vsi oni, ki
imajo vsa svoja zemljišča v kat. obč.
Smarje. Vsek naj presodi sam, če je lito
pravično? Naša beseda mora priti tudi
do popolne veljave in prišla bo gotovo.
Naše stališče je, da se vzame za podlago
v razdelitve bice ves davek kolikor ga
kdo plačuje in ne le eden del! Županstvo
ima dovolj časa, da to zdelo do trgateve.
Ako se naša beseda ne bo upoštevala ob-
segu in da se ne izvrši do prihodnje
bire, potem pa ne dati niti enega litra mo-
šta in videli bomo potem, kdo založi to?
Pravica mora zmagati!

Prostovoljno gasilno društvo v Sežani
priredi v nedeljo 2. avgusta 1914. na le-
pem senčnatem prostoru jubilejno vese-
lico 20letnega obstanka društva s prija-
znim sodelovanjem pevskih društev in go-
dbe. Spored: Na predvečer: Mirozov, ba-
kljada. Dan veselice zjutraj: Budnica. Od
8 do 9.30 sprejem društev na kolodvoru
in ob 10 k sv. maši. Od 1 do 3.30 pop.:
Alarem, ognjegasna vaja. Ob 3.30 pop.:
Izpreved z glavnega trga na veselilni
prostor. Začetek točno ob 4 pop. Pevske
in glasbene točke: 1. Zajc: »Zrinjski.
Svira glasbeno društvo »Kraška vila«,
Sežana. 2. J. Aljaž: »Zakipi mi duša«. Po-
je moški zbor pevskega in bralnega
društva »Tomaj«. 3. F. Majcen: »Venec
slov. pesmi«. Svira »Kraška vila«. 4. P.
Sattner: »Naša pesem«. Poje mešan zbor
»Kmetijskega izobraževalnega društva«
Storje. 5. Ivanovič: »Ljubezni zvoki«. Svira
»Kraška vila«. 6. Schwab: »Siani-
cas«. Poje moški zbor. Sežana. 7. Prosta
zabava. — Ples. — Šaljiva pošta. — Med
plesom zvečer umetni ognji. Vstopnina
60 v. Sedež 1 K. Plesni komad 20 v. —
Paviljoni: Kraški teran, pivo, mrzla jedila
in vedno sveža kava po zmernih cenah.
Ker je čisti dobitek namenjen za teme-
ljni kamen »Ognjegasnega doma«, se pre-
plačila hvaležno sprejemajo.

V nedeljo, 26. t. m. vsi v Avber! Kakor
kažejo predpriprave, bo prireditelj pev-
skega zbora Z. J. Ž. na vrtu gostilne g.
župana Ukmarja, zelo zabavna. — Točil
se bo najboljši teran, za katerega jamči
očka župan. Natančen spored še priob-
čimo.

Vzajemno društvo za zavarovanje go-
veje živine v Opatjemestu priredi dne
26. julija 1914. javno tombolo z dobitko-
ma: činkovina 100 K in tombola 200 K.
Srečke se prodajajo po 10 vinarjev. Za-
četek ob 6 popoldne. Pred tombolo in po
tomboli javni ples po 10 vin. Čisti dobi-
ček je namenjen za nabavo sanitetnih
priprav in razkužil ter za ubogo šolske
otroke. V slučaju slabega vremena se bo
vršila tombola 9. avgusta.

Vesti iz Istre.

Nov vlak na progi Vodnjan—Pula. Od
1. avgusta dalje bo vozil na progi Vod-
njan—Pula nov tovorni vlak št. 365, ki
bo prevažal tudi osebe. Vlak bo odhajal
iz Vodnjana ob 7.02 zvečer, iz Galeziana
ob 7.12 in bo prihajal v Pulo ob 7.29
zvečer.

Deželno sodišče.

Odmevi sarajevskega atentata.

Včeraj so se vršile na deželnem sodišču
štiri razprave, radi zločinov in pregre-
škov, ki so posledica sarajevskega aten-
tata. Tu podajamo kratko poročilo o vseh
štirih razpravah. Seveda je bila na teh
razpravah javnost izključena. Predsedo-
val je podpredsednik deželnega sodišča
Clarić, a v oboje so bili deželno sodniška
svetnika Pachter in Parisini ter sodnik dr.
Alberti. Državno pravništvo je zastopal
dr. Tomičić.

I.
Prva sta sedela na zatožni klopi 18letni
delavec Mihovil Cilar in 23letni zidar Mi-
hovil Hertarić, ota doma iz Čakovca na
Ogrskem. Obtožena sta bila, da je Cilar
dne 28. junija t. l. v neki gostilni v ulici
del Rivo, ko je Anton Kamenšek pripo-
vedoval o atentatu, ki je bil isti dan predp-
odne izvršen v Sarajevu, pred več osebami
odobral ta zločin, in da je Hertarić, ko
je Kamenšek radi omenjenega odobrala
Cilarja nokaral, dal Cilarju prav. Torej

pregreška v smislu § 305 kazenskega za-
konika. Ker so pa besede, s katerimi je
Cilar odobrala atentat, bile take, da so
tudi žale osebo pok. nadvojvode, torej
člana cesarske hiše, sta bila obtožena tudi
zločina v smislu § 64. kaz. zak.

Obtožene Cilar je tajil, da bi bil iz-
rekel inkriminirane besede. Rekel je sicer
vmes par besedi, s katerimi pa ni namer-
aval odobravati atentata. Kamenšek je
slabo tolmačil njegove besede.

Obtoženec Hertarić ni čul inkrimi-
niranih besedi, ki naj bi jih bil glasom ob-
tožnice izgovoril Cilar. On ni ničesar odo-
braval, le ploskal je nekim besedam, ki so
bile izgovorjene, a niso bile žaljive in tudi
niso odobravale zločina. Sicer pa ne ve,
kdo je one besede izustil.

Priča Anton Kamenšek je potrdil
obtožnico glede obeh obtožencev. Pripo-
vedoval je v gostilni o atentatu in tedaj
je Cilar segel vmes in izrekel one besede.
Ker je priča proti tem besedam protesti-
ral, je Hertarić dal Cilarju prav.

Priča Peter Vranjanc, je redar, ki je
pozvan, aretirati Cilarja in Hertarića. Ta
priča ni povedal nič posebnega.

Sodišče je obsodilo Cilarja v smislu ob-
tožnice radi zločina po § 64. in radi pre-
greška po § 305. kaz. zak. na 5 mesecev
težke ječe, a Hertarića je oprostil zločina
po § 64. in ga obsodilo le radi pregreška
po § 305. kaz. zak. na 6 tednov ječe.

II.

Sledila je nato razprava proti 24letnemu
natakarju Ivanu Stojanovemu, ki je doma
iz Jasenovca na Ogrskem. Tudi on je bil
obtožen zločina v smislu § 64. kaz. zak.
in pregreška v smislu § 305. kaz. zak.

Glasom obtožnice je Ivan Stojanov dne
29. junija t. l. v ulici del Valdirivo, sre-
čavši Julija Kneževića, rekel temu posled-
njemu z ozirom na sarajevski atentat be-
se, ki so bile žaljive za pokojnega nad-
vojvodo in s katerimi je obtoženec ob-
nem odobral ta atentat. Knežević je
pa na to ovadil Stojanovega, ki je bil vsled
tega aretirán.

Obtoženec je odločno tajil, da bi bil iz-
rekel one besede, ki mu jih prisojajo obto-
žnica. Srečal je res v ulici Valdirivo Kne-
ževića in mu rekel: »Ali si čul, da so ubili
Franca Ferdinanda?«, naka je Knežević
rekel: »Ej, kaj hočemo; to je nesreča!«
»Druhih besedi ni bilo med njima o tej
stvari. Morda ga Knežević dolži iz sovra-
štva, ker mu ni hotel lani parkrat plačati
kave, kakor je to prej večkrat storil.

Priča Julij Knežević, hotelski usluž-
benec pri hotelu »Vanoli«, doma iz Obrov-
ca, je izpovedal v smislu obtožnice. Rekel
je, da nima nič proti obtoženci, le to, da
mu je žal, da je žali nadvojvodo, katerega
je poznal še iz doli dobe svojega službova-
nja v vojni mornarici.

Sodišče je priči verjelo in je Stojanovića
obsodilo na 10 mesecev težke ječe.

III.

Zatem je prišel na zatožno klopi 27letni
brivec Dušan Kristoforovič, doma iz Veli-
kega Beckereka na Ogrskem. Ta je pa bil
obtožen le pregreška po § 305. kaz. zak.,
ker je v Opatiji dne 30. junija t. l. rekel
pred Marijo Rudolfovo in Ano Rennerje-
vo: »Živela Srbija! Doli z Avstrijo!« in to
v nemškem jeziku.

Obtoženec je tajil, da bi bil rekel: »Hoch
Serbien, nieder mit Oesterreich!«, pač pa
je rekel: »Hoch Serben, hoch Oester-
reich-Ungarn!« To je pa rekel v odgovor
Mariji Rudolfovi, ker je zasramovala vse
Srbe, rekši, da je treba zapoditi ves ta
»bagaž« in da je tudi on, obtoženec eden
od tistih.

Priča Marija Rudolfova je pa potrdi-
la, da je obtoženec rekel tako, kakor je
navedeno v obtožnici in da je pri tem celo
pokazal z roko v vis, ko je rekel »Hoch
Serbien« in z roko navzdol, ko je rekel
»Nieder mit Oesterreich!«

Priča Ana Renner je izpovedala so-
glasno s prejšnjim. Bili sta obe ogorčeni nad
Srbi, ker so tako brezsrčni.

Sodišče je obsodilo Kristoforovića na
2 meseca ječe.

IV.

Zadnji je bil pozvan pred sodnike 20letni
trgovski pomočnik Mijo pl. Kos, doma iz
Imbrijevca v lubuškem okraju na Hrvat-
skem.

Otožen je bil, da je dne 28. junija t. l.
v Opatiji v kavarni mohamedanca Uzeira
Čanševića pred več osebami odobral
sarajevski zločin.

Glasom obtožnice je prišel obtoženec
dne 28. junija t. l. ob 10 zvečer v turško
kavarno v Opatiji, katere lastnik je Uzeir
Čanšević. V kavarni je bil tudi neki Josip
Hervatin in ta je slišal, da je obtoženec,
na vprašanje neke druge osebe, če je čul,
da so umorili prestolonaslednika, izgovoril
besede, s katerimi je odobral ta zločin.
Obtoženec je najodločnejše trdil, da ni
izustil inkriminiranih besedi. To bi tudi bilo
proti njegovemu političnemu prepričanju,
kajti on je frankovec, torej nasproten Sr-
bom. In kakor tak je celo obsojal zločin.
V Čanševićevi kavarni se je govorilo o
zločinu in on je Čanševića vprašal: »Ali
misliš, da so prav storili?« Bil je pa tudi
pijan.

Predsednik ga je nato vprašal:
— Zakaj naj bi vas pa priče obtožile
po krivem?

— Prosim, jaz ne morem povedati, kar
ne vem; povem le to, kar vem.

Priča Josip Hervatin ni prej nikdar
videl obtoženca. Prišedši v kavarno, je
obtoženec vprašal Čanševića, kaj da misli
o atentatu, naka je Čanšević rekel, da mu
je žal, a obtoženec je nato izrekel inkrimi-
nirane besede. Zatem je šel priča na poli-
cijo in tam povedal, kar je slišal.

Obtoženec je nato rekel, da ni res, da
je z njim prišel v kavarno še neki mlade-
nič, kakor je trdil priča, in tudi da ni res,
da je stal, temveč je sedel, ko je govoril

s Čanševićem. »Če bi bil kdo drugi z me-
noj, bi vsaj imel pričo, tako pa nimam
nobene.

Priča Uzeir Čanšević je sicer izpo-
vedal glasom obtožnice, a rekel je, da ne
more izključiti, da ga je hotel obtoženec
le dražiti, ker je on, priča, bosenski mu-
sliman.

Iz izpovedi, ki so jih nekatere priče po-
dale pred preiskovalnim sodnikom, izhaja,
da je obtoženec malo prej iskreno obsojal
zločin. Eni teh priči je celo pokazal sliko
pokojnega nadvojvode rekši: »Poglejte,
kakšnega »fest« moža so umorili!«

Braniatelj je predlagal, naj sodišče od-
godi razpravo v svrhu, da se zasliši priča
Ivan Milutić, ki bi mogel potrditi, da je
obtoženec član nekega klerikalnega fran-
kovskega društva, a sodišče je predlog
odklonilo, češ, da ta priča ni potrebna, ker
sodišče dopušča tudi, da je obtoženec fran-
kovec in tudi klerikalec. Oprostil je pa
sodišče obtoženca Kosa glede zločina po
§ 64. kaz. zak., dočim ga je radi pregreška
po § 305. kaz. zak. obsodilo na 7 tednov
strogega zapor.

Trgovina in gospodarstvo.

BORZNO POROČILO.

dne 23. julija 1914.

Efektina borza.

Dunaj. 3. — pop. Avstr. rent. papir 79. — , kre-
ditne 87.55, Lloyd 82. — , dr. žel. 612.50, Lo-
bardi 72. — , alpine 712. — , turške srečke 203.25
cheques Pariz 95.17, Milano.
Trst. (nadal.) Francija 96.05—96.30, Nemčija
117.95—118.25, It. 95.50—95.85, London 24.18—24.25,
20 frankov 19.20—19.26, 20 mark 29.43—23.54, so-
vereign 24.18—24.15, nemški papir 117.90—118.25,
italijanski papir 95.60—96. — , avstr. zlata renta 99.50
99.9, avstr. zlata renta 79.50—80. — , ogrska
zlata renta 94. — 94.4, ogrska krona renta 77.40
77.80, turške srečke 204. — 205. — , diskont za menice
do 3 mesecev 3 1/2, 4 1/2, nad 3 meseca 4 1/2, 4 1/2, 5

Blagovna borza.

Budimpešta. 23. julija. Pšenica za april
13.88, maj — , okt. 13.71, r. z. za april — , okt.
9.24, okt. 9.78; oves za april — , oktober 8.43
koruza za maj 7.24, juli — , avg. 7.39 Ponedelje
srednje, povprajevanje slabo. — Tendence
trdnja. Prodaje 10.000 q.
Trst. 23. julija. Kava. Santos good average
za maj — , za juli — , september
— , 54.25, december 56. — 56.50, marec 56.50,
57. — , maj 75.50, 58. — Tendence mirna. Good Rio za
maj — , juli — , sept. — , de-
cember — , maj — , maj
Sladkor. Centrifug. takoj 27. — 28. — , juli
avgust 27. — 28. — , novem. marec 28.25 — 29. — ,
melis takoj 29. — 29. — , juli avgust 29. — 29. — ,
nov. marec 29.50—29. — , concess takoj 29. — 29. — ,
kocke 30. — 31. — , kristal takoj 28. — 28. — , juni-
avgust 28. — , okt.-dec. 26. — Stalno.

MALI OGLASI
se računajo po 4 stot. besede-
Mastno ti-kane besede se raču-
najo enkrat več. — Najmanjša
pristojbina znaša 40 stotink.

Jana Blinice v Sliji. Obiskoval-
poročila s skrbno postrežbo, prenočišči in senčnatem
vrtom ter z dobrih jedil gostilna. Babin v Sliji.
Leva pokrajina, primerna za vsako izlet. Postrežba
točna.

Orda se postelja postonemu mladeniču. Ulica
Solitario št. 16, vrata 22. 8-4

Išče se oprema za trgovino jestvin. Naslov pove
Inc. odd. Edinosti 853

Mebilirana sobica se odda po ceni mladeniču
ali gospodu. Izkušne ženske. —
Ulica Stare minice (Barriera vecchia) št. 27, I.
nad. desno, vrata 9. 917

Izvrsten teran vsako množino od 56 litrov
naprej oddaja J. Škerlj, Tomaj štev.
56. Cena po dogovoru. 830

Krasno posestvo ležeče v ravni tik kolo-
roskem obtočju iz več manjših in večjih posestev
v obsegu 125 orakov zemljišča, gostilno, kovačnico,
dravskim mostom itd. se s vsem živim in mrtvim
inventarjem vred pod zelo ugodnimi plačilnimi po-
godi za ceno 210.000 K se takoj proda. Nadajna
posajila daje samo rosnim kupcem edino le-
na licu mesta dosežanji posestnik I. Vorpnerik, Po-
dravje Koroško. 794

Letovišče v Materiji! Več mebliranih sob
kuhinja, krasen vrt, lepi sprehoji v krasni legi. —
Več se izve pri g. Josipu Dekleva. 855

Rajner Žiberna Trst, ulica Solitario št. 14
priporoča cenj. občinstvu
svojo novo tovarno vsakovrstnih čopcev, krtač,
metel (in time in navadno). Prodaja na drobno in
debelo. Cene zmerno. 2523

Odda se takoj prostor na vogalu Via delle
Scuole 22 Campo 8. Ginzommo 7. Za po-
javnila vprašati v ulici delle Poste št. 16 v mie-
karni Hruška. 856

Transportni sodi razblijni, okoli 700 literali,
se knajo. — Ponudbe je
poslati na agencijo Robert Džali, Celje. 867

2 manufakturni prva moč se sprejmeta
na na debelo in drobno,
večja slovenskega in nemškega jezika, v govoru
in pisavi Italijanskega jezika znašati in vojaščin-
postiti imajo prednost. Ponudbe pod »Trta moč«
na Ins. odd. Edinosti št. 858. 868

Šivalni stroj se proda. Vprašati pri A. Omann,
Barriera vecchia št. 17, IV. nad. 859

Domača hrana se takoj dobi v ulici Bochetto
št. 40, vr. 2. 900

Gostilničar (s ženo in izvršeno kuharico) ki
govori slovensko, italijansko in
nemško, išče mesto kot gostilničar v Trstu ali
zunaj, i. s. od liza ali s plačo. Razpolaga s kav-
cijo. Pojasnila: Kolarčič, Kavarna Corso. 899

Hiša s 4 prostori, vrt in dvorišče se takoj proda
blizu postaje Vrde. Naslov pove Inscr.
odd. Edinosti pod št. 845. 845

Proda se na 2000 K ali v najem se odda za
400 K lapa kila, ob ceni in 10 minut
oddaljena od postaje Duple-Skopo. Več se izve
pri Josipu Živju, veleposrednik v Skopo št. 21. (728)

Odda se takoj meblirana soba s dvema poste-
ljinama na željo tudi hrana. Ulica Om-
merciale 9, pritičje. 900

Dobrodošla kavarna, že več nego
ječa v Trstu, v središču mesta, v najlepši
in najživahnejši ulici, proda se, ali da v
najem (proti kavciji), radi preobličnega
dela. Pojasnila pri Inscratnem oddelku
Edinosti. 987

Odlikovana pekarna in sladščičarna

Josip Semolič, Trst
ulica Istituto št. 5

Odlikovana z zlato kolajno in častno diplomom na razstavi v Firenci.
Pee - e fia in navaden kruh trikrat na dan. Izbera
sladice, vina v st. klenici, prepečenec (bi cott ni)
konfektore itd. **Sprejema naročila za poroke**
**In krste ter vsakovrstno pecivo ter po-
streže tudi na dom. - ZMERNE CENE.**

Brivce in frizer za dame

And. Rojic, Trst

Via Acquedotto 20.

Priporoča se gospodom na

dobro in higienično pe-
strežbo.

Damam se priporoča na

moderno friziranje, glavo-
pranje, barvanje i. t. d.

Vskovrstna lanna dela se

izvrstno dobro in točno

Zaloga tu in inozemskih vin, spirita, liker-
jev in razprodaja na drobno in debelo

Jakob Perhanc

Trst, Via delle Acque št. 6

(Nasproti Caffè Centrale).

Velik izbor francoskega šampanja, penecih dezer-
tnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux,
Burgunder, remskih vin, Mesella in Chianti. Rum,
konjak, razna žganja ter posebni pristni tropicevec
slivovec in brinjavec. Izdelki I. vrste, došli iz do-
tornih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Raz-
pošilja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko.

Razprodaja od pol litra naprej.

Nova trgovina

izgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke

Enrico Rehak

rst, ulica Carducci 39 (nova hiša)

Blago fino in navadno. Izbera sukna za

obleke. Hlače in jopiči za delavce. Ve-
lika izbora paletot, ranglana itd. itd.

TOVARNA

ZAMAŠKOV

JELAČIN & KO

LJUBLJANA

NAISODNEJŠA NAJČENJEŠA

POSTREŽBA ELEKTRIČNOBROT.

DIREKTI UVOZ PROBKOVINE

IZ ŠPANIJE IN PORTUGALSKE.

ZAHTEVAJTE VZORCE!

NAZNANILO.

Čast mi je javiti slav. občinstvu, da sem

odpri popolnoma novo trgovino jestvin

in kolonijalnega blaga. Velika zaloga

kave, riža, olja in vsake vrste testenin

in delikates. — Uljudno se priporoča

M. Berger

Trst via delle Poste 14

vogal via Giorgio Galatti

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

TOVARNA

ROULEAUX

Ing. LUDOVIK FISCHER

Ulica Moreri 72 TRST-ROJAN

TELEFON 29-14

Izdeluje jeklene kakor tudi lesene

ROULEAUX

Ima v zalogi vse